

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์
ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ

จัดทำโดย นางสาวอรณัส วัฒนยานนท์
รหัส 16016

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 16 ปี 2568
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์
ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ

จัดทำโดย นางสาวอรณิส วัฒนานนท์
รหัส 16016

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 16 ปี 2568
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต ดร.จิตริยา ปิ่นทอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูตเจษฎา กตเวทิน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตินี ณัฏฐวุฒิสิทธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รัฐบาลไทยมีมรดกสิ่งทอหัตถ์ในต่างประเทศจำนวน 142 อาคาร ตั้งอยู่ใน 68 เมือง ครอบคลุมกว่า 50 ประเทศทั่วโลก อาคารดังกล่าวประกอบด้วยสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร สถานกงสุลใหญ่ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ตลอดจนบ้านพักของกงสุลใหญ่ บ้านพักอัครราชทูต และบ้านพักข้าราชการ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในความดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ อาคารหลายแห่งมีอายุการใช้งานยาวนานเกินกว่าหนึ่งร้อยปี และเป็นอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และวัฒนธรรม อันเป็นหลักฐานสะท้อนความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ อีกทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ทางอัตลักษณ์และความภาคภูมิใจของชาติในเวทีระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อาคารหลายแห่งเสื่อมสภาพตามกาลเวลาและมีความจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาสำคัญที่ปรากฏในปัจจุบันคือ การจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมรดกสิ่งทอหัตถ์ ดังกล่าวยังขาดความเป็นระบบ โดยแต่ละหน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูลแยกกัน ขาดการเชื่อมโยงหรือส่งต่อเมื่อมีการหมุนเวียนโยกย้ายบุคลากร ทำให้ข้อมูลสูญหาย ไม่ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดความล่าช้าและข้อจำกัดในการวางแผนการปรับปรุงซ่อมแซมและการจัดทำคำขอของงบประมาณ ขณะเดียวกัน งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปียังไม่เพียงพอที่จะรองรับค่าใช้จ่ายด้านการบำรุงรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่มีกฎหมายควบคุมการบูรณะอาคารเก่าอย่างเข้มงวด ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่มีใบอนุญาต ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานสูงขึ้น หากไม่มีการดำเนินการที่เหมาะสมย่อมก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งด้านความปลอดภัย คุณภาพการใช้งาน ภาพลักษณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจของทรัพย์สิน

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำฐานข้อมูลรวมกลาง เนื่องจากข้อมูลที่มีอยู่ยังไม่สมบูรณ์และไม่เอื้อต่อการวางแผนงบประมาณและการปรับปรุงซ่อมแซม ทั้งนี้ มีข้อคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับสิทธิการเข้าถึงข้อมูล โดยบางส่วนเห็นว่าควรเปิดให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงได้เพื่อความโปร่งใสและการประสานงานที่คล่องตัว ขณะที่อีกบางส่วนเห็นว่าควรจำกัดสิทธิเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยของข้อมูลและเพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนของการขอของงบประมาณ

ข้อเสนอที่ได้จากการศึกษา คือการจัดทำฐานข้อมูลดิจิทัลรวมศูนย์ที่แบ่งเป็นสองระดับ การเข้าถึง ระดับแรกเป็นเว็บไซต์สาธารณะที่เชื่อมโยงกับเว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้

เผยแพร่ข้อมูลพื้นฐาน อาทิ สถานที่ตั้ง วิธีการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ และภาพถ่าย ส่วนระดับที่สองเป็นระบบเว็บไซต์ภายใน (Intranet) ที่ต้องใช้รหัสผ่านเฉพาะสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้บริหารในการเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก เช่น ข้อมูลการปรับปรุงซ่อมแซม งบประมาณ และแผนผังอาคาร ทั้งนี้ ควรนำเทคโนโลยีการจัดการงานซ่อมบำรุงด้วยคอมพิวเตอร์ (Computerized Maintenance Management System : CMMS) มาประยุกต์ใช้เพื่อจัดเก็บ วางแผน และติดตามการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดทำฐานข้อมูลรวม ได้แก่ การสามารถวางแผนงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำ การลดค่าใช้จ่ายในระยะยาวจากการบริหารจัดการเชิงป้องกัน การยืดอายุการใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ การรักษามรดกทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของไทยในต่างประเทศ รวมถึงการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในเวทีโลก อีกทั้งยังเป็นการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้เอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรายงานการดูแล บำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ดังนั้น การจัดทำฐานข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ ถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากจะช่วยยกระดับการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นระบบ อีกทั้งยังเป็นการธำรงไว้ซึ่งคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรม พร้อมทั้งเสริมสร้างเกียรติภูมิของประเทศในเวทีระหว่างประเทศอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำรายงานการศึกษานี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน ได้แก่ เอกอัครราชทูต ดร. จิตริยา ปิ่นทอง เอกอัครราชทูต เจษฎา กตเวทิน และรองศาสตราจารย์ ดร. กฤตินี ณัฏฐวุฒิสิทธิ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ แนวความคิด ตลอดจนข้อมูลและแนวทางที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งแก่ผู้เขียน ตั้งแต่การเริ่มต้นจัดทำรายงานจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ทำให้ผู้เขียนสามารถทำรายงานฉบับนี้ให้แล้วเสร็จภายใต้ข้อจำกัดของเวลา นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาทั้งสองท่าน ได้แก่ นางต้อยฤดี มากบุญ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และนางสาวรัชพร สุนทราจารย์ ผู้อำนวยการสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน ที่อนุญาตให้ผู้เขียนได้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 16 ในครั้งนี้ และได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำรายงานฉบับนี้ และขอขอบคุณนางสาวศุภาวดี ทองมิตร ผู้อำนวยการส่วนโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำตัวอย่างเว็บไซต์

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการทุกท่านที่อำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม และขอขอบคุณเพื่อนผู้ร่วมอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 16 ทุกท่านสำหรับมิตรภาพที่ดีและกำลังใจให้กันและกันตลอดระยะเวลาการอบรม

สุดท้าย ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านบ้างไม่มากนักน้อย และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยมา ณ ที่นี้

อรณิส วัฒนานนท์

กันยายน 2568

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน	6
1.3 นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษาและผลการศึกษา	9
2.1 การกำหนดประเด็นศึกษา	9
2.2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษา	10
2.3 สรุปผลการศึกษา	15
บทที่ 3 ข้อเสนอ	20
3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย	20
3.2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	21
บรรณานุกรม	23
ภาคผนวก	24
ก. แบบสอบถาม	25
ข. แบบสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุนอกราชอาณาจักร	27
ค. ประมวลภาพถ่าย	29
ประวัติผู้เขียน	33

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	ทำเนียบเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก	29
ภาพที่ 2	ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง	30
ภาพที่ 3	คณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา	30
ภาพที่ 4	สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์	31
ภาพที่ 5	สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม	31
ภาพที่ 6	สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา	32
ภาพที่ 7	สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันรัฐบาลไทยมีกรรมสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ จำนวน 142 อาคาร ตั้งอยู่ในเมืองต่าง ๆ 68 เมือง อยู่ใน 50 ประเทศทั่วโลก โดยแบ่งออกเป็นภูมิภาค ได้แก่ เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 26 อาคาร เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 18 อาคาร เอเชียใต้ จำนวน 21 อาคาร แอฟริกาใต้ จำนวน 7 อาคาร อเมริกาเหนือ จำนวน 14 อาคาร ลาตินอเมริกา จำนวน 5 อาคาร ยุโรป จำนวน 38 อาคาร ตะวันออกกลาง จำนวน 7 อาคาร และแอฟริกา จำนวน 6 อาคาร อาคารและสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ถือเป็นที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ที่ระบุว่า “อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิดที่รัฐบาลไทยได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์และตั้งอยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ได้รับแต่งตั้งให้ มีหน้าที่เช่นเดียวกับเอกอัครราชทูตหรือกงสุลใหญ่ มีหน้าที่ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศหรือเขตที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความรับผิดชอบเสนอต่อกรมธนารักษ์”¹

กระทรวงการต่างประเทศ โดยสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต คณะทูตถาวร และสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก มีภารกิจดูแลรับผิดชอบอสังหาริมทรัพย์เหล่านี้ ซึ่ง ประกอบด้วย สถานเอกอัครราชทูต คณะทูตถาวร สถานกงสุลใหญ่ ทำเนียบเอกอัครราชทูต บ้านพักกงสุลใหญ่ บ้านพักอัครราชทูต และบ้านพักข้าราชการ อาคารและสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ มีทั้ง ทำเนียบเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ซึ่งเป็นอาคารที่ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2444 และรัฐบาลได้ซื้อเป็นกรรมสิทธิ์เมื่อปี พ.ศ. 2492 และทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ซึ่งเป็นอาคารที่ก่อสร้างตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2445 และรัฐบาลไทยซื้อเป็นกรรมสิทธิ์เมื่อปี พ.ศ. 2491 ซึ่งทั้งสองอาคารยังคงใช้งานอยู่จนถึงปัจจุบัน จนถึงที่ทำการคณะผู้แทนถาวรไทยประจำ อาเซียน ณ กรุงจาการ์ตาที่เพิ่งก่อสร้างใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2563 (เป็นอาคารที่ก่อสร้างล่าสุด) ทำให้ อาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงการต่างประเทศหลายแห่งมีอายุมากกว่า 100 ปี

¹ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562

การดูแลบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สวยงาม เหมาะสม จึงเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยทั้งงบประมาณและข้อมูล

อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศเหล่านี้เป็นอาคารและสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

1) เป็นอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และการทูต เพราะเป็นหลักฐานของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศนั้น ๆ เช่น สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ซึ่งรัฐบาลไทยจัดซื้อที่ดินตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2440 และก่อสร้างสถานเอกอัครราชทูตเมื่อปี พ.ศ. 2503 นอกจากนี้ อาคารบางแห่งยังมีคุณค่าในด้านการสะท้อนถึงเหตุการณ์สำคัญทางการทูต อาทิ การเยือนของบุคคลสำคัญ เช่น ในระหว่างการเยือนยุโรปของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อปี พ.ศ. 2503 ได้ทรงต้อนรับและพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ประธานาธิบดีอิตาลีและภริยาที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม หรือ ที่รู้จักกันในนาม Villa Thai เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2503

2) เป็นอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม เพราะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบการออกแบบและก่อสร้างโดยผสมผสานศิลปะของประเทศนั้น ๆ กับศิลปะไทย เป็นสถานที่แสดงถึงภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ของไทย เช่น ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ที่รัฐบาลไทยซื้อเมื่อปี พ.ศ. 2445 และได้รับรางวัลอาคารอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2557 จากสถาปัตยกรรมสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา ซึ่งก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2539 โดยผสมผสานศิลปะไทยเข้ากับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

3) เป็นอาคารที่มีคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น อาคารสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ (หลังเดิม) ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นศูนย์วัฒนธรรมในชื่อ “สยามนิवास” เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2565 เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมในศรีลังกา² นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยยังเป็นสัญลักษณ์ของความภาคภูมิใจและเป็นศูนย์รวมคนไทยในต่างประเทศด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอาคารและสิ่งก่อสร้างเหล่านี้มิใช่เป็นเพียงอาคารสำนักงานหรือบ้านพักอาศัยเท่านั้น แต่ยังมีคุณค่าและความหมายในเชิงประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนความเป็นไทยในต่างประเทศอีกด้วย

การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสิ่งก่อสร้างที่มีความเก่าแก่เช่นเดียวกับอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของไทยในต่างประเทศเหล่านี้ มีข้อควรระมัดระวังและคำนึงถึงหลายประการ เนื่องจาก

² เว็บไซต์สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ

ตัวอาคารมีโครงสร้างที่เสื่อมสภาพและอาจมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์หรือสถาปัตยกรรม ทั้งนี้ ข้อควรระวังหลัก ได้แก่

1) ด้านโครงสร้างและความปลอดภัย โดยจะต้องตรวจสอบความแข็งแรงของโครงสร้างหลัก เช่น เสา คาน พื้น ผนัง หลังคา ว่ายังสามารถรับน้ำหนักได้หรือไม่ และต้องระวังการพังทลายระหว่างการทำงาน โดยเฉพาะในอาคารที่มีรอยร้าวหรือเสื่อมสภาพมาก และจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมเพื่อไม่ทำให้โครงสร้างเดิมเสียหายมากขึ้น

2) ด้านวัสดุและเทคนิคการซ่อม โดยจะต้องศึกษาการใช้วัสดุเดิม เช่น ไม้ ปูน หรือเหล็ก เพื่อเลือกวิธีซ่อมและวัสดุใหม่ที่เข้ากันได้ หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่อาจทำให้เกิดการเสียหายระยะยาว และระมัดระวังการรื้อถอนเพื่อไม่ทำลายวัสดุที่ต้องการอนุรักษ์

3) ด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม โดยจะต้องหลีกเลี่ยงการดัดแปลงที่ทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ดั้งเดิมของอาคาร และหากอาคารมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ก็ควรจะปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมก่อนดำเนินการซ่อมแซม และควรมีการเก็บบันทึกภาพถ่าย แผนผัง และรายละเอียดก่อนเริ่มปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง

4) ด้านกฎหมายและข้อกำหนด โดยจะต้องตรวจสอบว่าอาคารนั้นอยู่ภายใต้การอนุรักษ์หรือมีกฎหมายคุ้มครองหรือไม่ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านผังเมือง ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม รวมถึงต้องขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้น ๆ ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

5) ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยจะต้องระวังวัสดุเก่า เช่น แร่ใยหิน หรือเชื้อรา ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การกำจัดเศษวัสดุและขยะจากการก่อสร้างอย่างถูกวิธี และต้องคำนึงถึงการระบายอากาศและความชื้น เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง

อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศจำเป็นต้องปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้อาคารและทรัพย์สินของรัฐบาลไทยเหล่านี้อยู่ในสภาพที่สวยงาม เหมาะสม เพราะหากไม่ดำเนินการอาจจะก่อให้เกิดปัญหาหลายด้าน ดังนี้

1) ปัญหาด้านโครงสร้างและความปลอดภัย โดยโครงสร้างของอาคารอาจเสื่อมสภาพ เช่น หลังคารั่ว ผนังร้าว หรือพื้นทรุด ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้งาน

2) ปัญหาด้านคุณภาพการใช้งาน เพราะจะทำให้ไม่สามารถใช้งานอาคารเหล่านี้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และหากปล่อยทิ้งไว้นานก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาในระยะยาวเพิ่มสูงขึ้น

3) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เนื่องจากความชื้นและการรื้อซึมจะก่อให้เกิดเชื้อราหรือในอาคารเก่าบางแห่ง เช่น สำนักงานคณะผู้แทนถาวร ณ นครนิวยอร์ก เคยตรวจพบแร่ใยหินในผนังอาคาร ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติในอาคารเหล่านั้น

4) ปัญหาด้านสังคมและวัฒนธรรม เพราะหากเป็นอาคารเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ การปล่อยทิ้งไว้จะทำให้สูญเสียมรดกทางสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรม

5) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คือ ทำให้มูลค่าของอาคารเหล่านี้น้อยลง

กระทรวงการต่างประเทศมีแหล่งเงินงบประมาณสำหรับใช้ในการบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสิ่งก่อสร้างซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีในวงเงินประมาณ 147 ล้านบาท ต่อปี³ และจากเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการกงสุล ร้อยละ 30 ก่อนส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดูแลบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารและสิ่งก่อสร้างในต่างประเทศ เนื่องจากอาคารส่วนใหญ่ก่อสร้างหรือจัดซื้อมาเป็นระยะเวลานานมาก จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านสถาปัตยกรรมและโยธาในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ดังนั้น ในแต่ละปี กระทรวงการต่างประเทศจะต้องปรึกษาร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต คณะทูตถาวร และสถานกงสุลใหญ่ในการวางแผนการบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมตามความเหมาะสมและความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์เหล่านี้ อาทิ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ การก่อสร้าง การปรับปรุงซ่อมแซม การบำรุงรักษา เป็นต้น ได้รับการเก็บรักษาไว้ในแฟ้มเอกสารและในรูปแบบไฟล์ข้อมูลของหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยแต่ละหน่วยงานก็มีรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลแตกต่างกันไปตามความถนัดของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ แต่เมื่อข้อมูลมีปริมาณมากขึ้น การประสานงานและการใช้ข้อมูลร่วมกันก็มีมากขึ้น ประกอบกับบุคลากรมีการโยกย้ายหมุนเวียนเป็นประจำ การจัดการข้อมูลจึงประสบปัญหาในหลายด้าน โดยเฉพาะการดำเนินการที่ขาดความต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาเหล่านี้หากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำให้ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน เอกสารหรือข้อมูลสำคัญอาจสูญหาย จนถึงขั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของกระทรวงการต่างประเทศ นอกจากนี้ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการก่อสร้างหรือการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาในอดีตจะมีส่วนสำคัญในการวางแผนด้านงบประมาณสำหรับการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาในอนาคต เพราะจะทำให้สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร หรือสถานกงสุลใหญ่ และกระทรวงการต่างประเทศสามารถหารือและวางแผนร่วมกันและจัดทำคำของบประมาณได้ทันการณ์ เพราะหากไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลไม่ครบถ้วนการจัดทำคำของบประมาณอาจไม่ประสบผลสำเร็จ ทำให้ไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ซึ่งนอกจากจะทำให้ อสังหาริมทรัพย์เหล่านี้อยู่ในสภาพทรุดโทรมไม่สวยงามและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยแล้ว ยังอาจทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตบุคลากรและทรัพย์สินของทางราชการอีกด้วย

³ รายละเอียดการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกระทรวงการต่างประเทศ

การที่กระทรวงการต่างประเทศในฐานะที่มีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาสงหากริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศไม่มีฐานข้อมูลรวมของสงหากริมทรัพย์เหล่านั้น จะส่งผลกระทบต่อทั้งสองด้านหลัก คือ (1) ด้านการบริหารจัดการ เพราะการขาดข้อมูลของสภาพอาคาร ทำให้การวางแผนบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมทำได้ลำบาก และส่งผลต่อการวางแผนงบประมาณ และการจัดลำดับความสำคัญในการซ่อมแซม และ (2) ด้านคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ เพราะอาคารเหล่านี้ส่วนใหญ่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมหรือมีประวัติศาสตร์ทางการทูต บางอาคารไม่สามารถประเมินมูลค่าได้เนื่องจากเป็นอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่สะท้อนความเป็นมาของประวัติศาสตร์การทูตไทยที่มีอายุยาวนานกว่า 100 ปี ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญของประเทศไทยและเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทุกคน

การจัดทำฐานข้อมูลสงหากริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ จะเป็นการศึกษารูปแบบการจัดการเอกสารและข้อมูลในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการสืบค้นและเข้าถึงเอกสารและข้อมูลของสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ทั่วโลก จากนั้น ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของรูปแบบการจัดทำและรวบรวมข้อมูลของแต่ละสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งจะสะท้อนถึงข้อดี ข้อจำกัด อุปสรรค และข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณารูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งานมากที่สุด ทั้งนี้ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่แล้วให้เป็นระบบระเบียบมากขึ้น ปรับเพิ่มข้อมูลให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน และมีระบบการเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายไม่ซับซ้อน นอกจากนี้ จะศึกษาถึงประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และเสนอแนะรูปแบบการปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งการจัดทำฐานข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์และช่วยให้การวางแผนปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ และการวางแผนด้านงบประมาณเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่วางแผนการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ และหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมถึงผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศจะสามารถเห็นภาพข้อมูลเดียวกันและสามารถตรวจสอบความคืบหน้าในการปฏิบัติงานได้โดยง่าย อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ในการรายงานข้อมูลให้กับกรมธนารักษ์ตามหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 อีกด้วย

1.2 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

การจัดทำฐานข้อมูลสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศจะทำให้การบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์เหล่านี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการ นับเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ พ.ศ. 2561-2580⁴ ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวได้กำหนดกรอบให้ทุกส่วนราชการมี แผนย่อยด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศเพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน⁵ ในมิติด้านการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก” โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ ของกระทรวงการต่างประเทศ หรือเรียกว่า แผนการต่างประเทศ 5S และ 5มี ประกอบด้วยแผนย่อย 5 แผน ดังนี้

- 1) แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Security หรือมีความมั่นคง)
- 2) แผนย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (Sustainability หรือมีความมั่งคั่ง ยั่งยืน)
- 3) แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (Standard หรือมีมาตรฐานสากล)
- 4) แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (Status หรือมีสถานะและเกียรติภูมิ)
- 5) แผนย่อยด้านการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (Synergy หรือมีพลัง)

ในการศึกษานี้จะได้เชื่อมโยงถึงแผนย่อยที่ (4) ซึ่งมุ่งสร้างเกียรติภูมิและอำนาจต่อรอง โดยเน้นการดำเนินนโยบายที่ส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก การส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี การยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้กลายเป็นความนิยมไทยเพื่อสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทยร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศไทยได้

⁴ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม),” (มีนาคม 2566)

⁵ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2566-2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ที่เกี่ยวข้องกับมิติด้านการต่างประเทศ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลก⁶

การจัดทำฐานข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ จะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาได้ตามแผนย่อยที่ (4) กล่าวคือ จะช่วยให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถวางแผนการปรับปรุงซ่อมแซมและดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่เหล่านี้ให้อยู่ในสภาพที่สวยงาม สว่างงาม มีเกียรติภูมิเหมาะสมกับการใช้เป็นอาคารที่ทำการของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งถือเป็นสถานที่ราชการไทยในต่างประเทศ รวมถึงทำเนียบเอกอัครราชทูตและบ้านพักกงสุลใหญ่ ในฐานะที่เป็นที่พำนักของผู้แทนประเทศไทยในต่างประเทศได้

1.3 นิยามศัพท์

ทรัพย์สินนอกราชอาณาจักร หมายถึง สิทธิการครอบครองหรือการใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตั้งอยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งได้มาโดยวิธีการทางการทูตหรือเป็นไปตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศที่อสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่⁷

อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ หมายถึง อาคารและสิ่งก่อสร้างในต่างประเทศที่รัฐบาลไทยถือครองกรรมสิทธิ์หรือมีสัญญาเช่านานกว่า 10 ปี ซึ่งรัฐบาลไทยโดยกระทรวงการต่างประเทศมีภาระหน้าที่ในการดูแลรักษาให้อสังหาริมทรัพย์เหล่านี้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ สวยงาม เหมาะสมกับการใช้งาน

งบประมาณรายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผู้กักกันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย⁸

เงินนอกงบประมาณ หมายถึง บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลังแต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง⁹

เงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการกงสุล หมายถึง เงินนอกงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ คือ เงินค่าใช้จ่ายที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้หักจากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการกงสุล ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา การทำหนังสือเดินทางและนิติกรณ์ ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ ในอัตราร้อยละ 30 ในปีงบประมาณ พ.ศ.

⁶ กระทรวงการต่างประเทศ, “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ (พ.ศ. 2561-2580)”

⁷ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562

⁸ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

⁹ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

2566-พ.ศ. 2567 และร้อยละ 50 แต่ไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-พ.ศ. 2569 ก่อนนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในกิจการของกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับงานกงสุล¹⁰

¹⁰ คู่มือการบริหารงานคลัง สำนักบริหารการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ

บทที่ 2

การวิเคราะห์ประเด็นศึกษาและผลการศึกษา

2.1 การกำหนดประเด็นศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบ่อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ยังไม่เป็นระบบและอยู่ในรูปแบบ “ต่างคนต่างเก็บ” ไม่มีการรวมข้อมูลไว้ที่จุดเดียวหรือการเข้าถึงข้อมูลทำได้ยาก บางครั้งไม่มีการส่งผ่านข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานแทน ทำให้ข้อมูลขาดหายไม่ครบถ้วน และไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ จึงจำเป็นต้องศึกษารูปแบบและแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อนำมาปรับใช้ให้เป็นแบบแผนเดียวกันทั่วโลก อันจะทำให้การสืบค้นข้อมูลและการนำข้อมูลมาใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกระทรวงการต่างประเทศในภาพรวม เพราะหากกระทรวงการต่างประเทศมีเกี่ยวกับบ่อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศครบถ้วน ทั้งข้อมูลการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในอาคาร การก่อสร้างหรือซื้อหรือเช่าระยะยาว การปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้ง งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการและแหล่งที่มาของงบประมาณ รวมถึงภาพถ่ายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็จะทำให้การวางแผนการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารเหล่านี้ทำได้ง่าย เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น กระทรวงการต่างประเทศสามารถร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ในการจัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ได้ล่วงหน้า รวมทั้งสามารถจัดทำรายงานข้อมูลที่ราชพัสดุเสนอต่อกรมธนารักษ์ได้

ในการศึกษานี้ จะประกอบด้วย (1) ศึกษารูปแบบการจัดการเอกสารและข้อมูลในปัจจุบัน (2) ปัญหาและอุปสรรคในการสืบค้นและเข้าถึงเอกสารและข้อมูลของกระทรวงการต่างประเทศ (ส่วนจัดหาในต่างประเทศ สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน) สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ทั่วโลก และ (3) ความจำเป็นและประโยชน์ในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูล

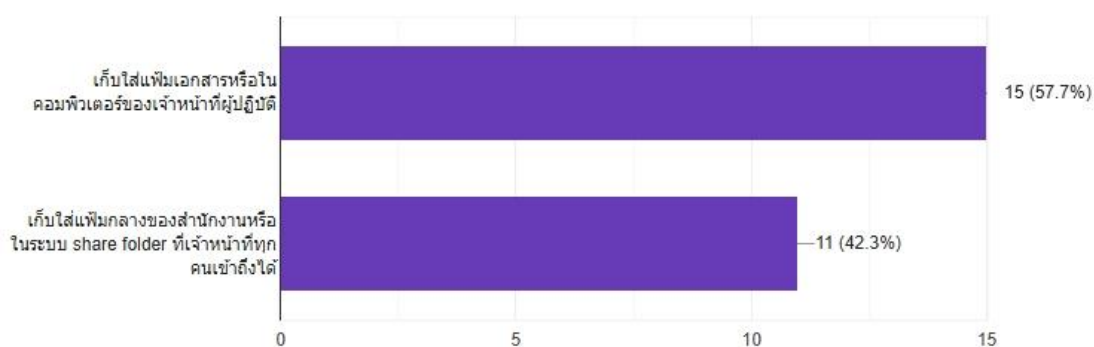
โดยใช้วิธีศึกษา ดังนี้

1) ตอบแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้ปฏิบัติงานจากแต่ละภูมิภาค ได้แก่ เอเชีย ตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ แปซิฟิกใต้ ตะวันออกกลาง ยุโรป อเมริกาเหนือ และแอฟริกา รวม 26 คน

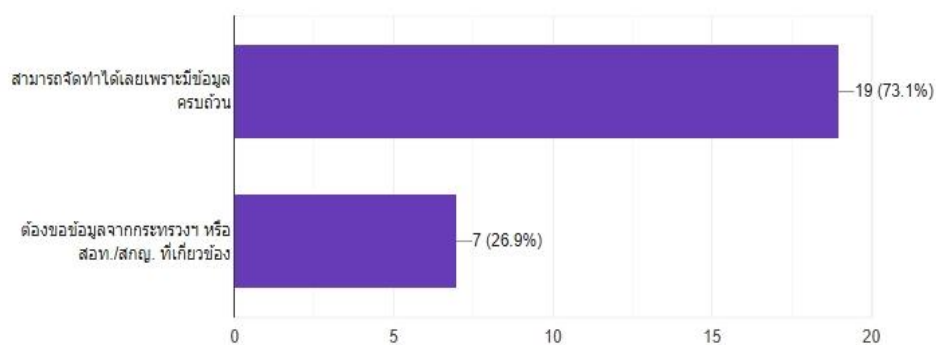
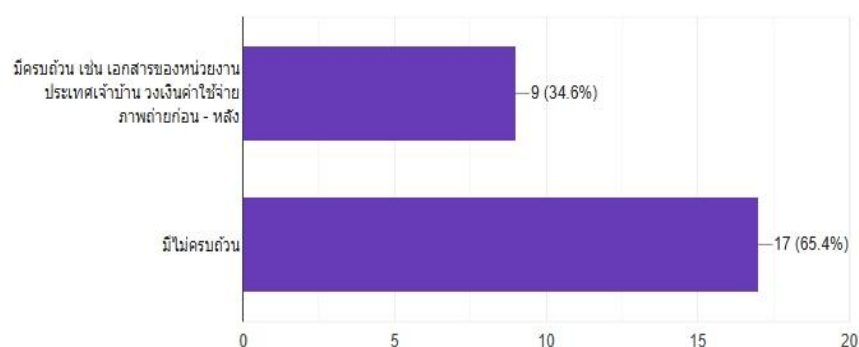
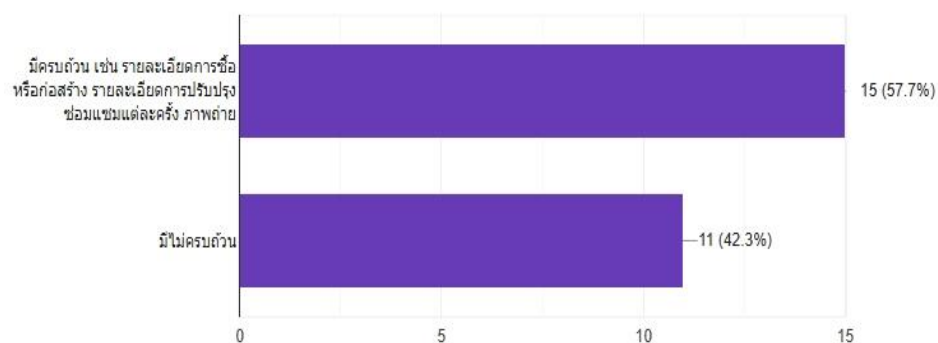
2) สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร หรือสถานกงสุลใหญ่ ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยมาเป็นระยะเวลานาน (เกิน 50 ปี) ผู้ปฏิบัติงานในสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร หรือสถานกงสุลใหญ่ ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยมาเป็นระยะเวลาไม่นาน (ไม่เกิน 20 ปี) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน และผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อสอบถามถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน (ในด้านการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูล) แนวคิดในการจัดเก็บข้อมูล (อาทิ รูปแบบ) และความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูลต่อการวางแผนด้านงบประมาณ รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ เป็นต้น

2.2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษา

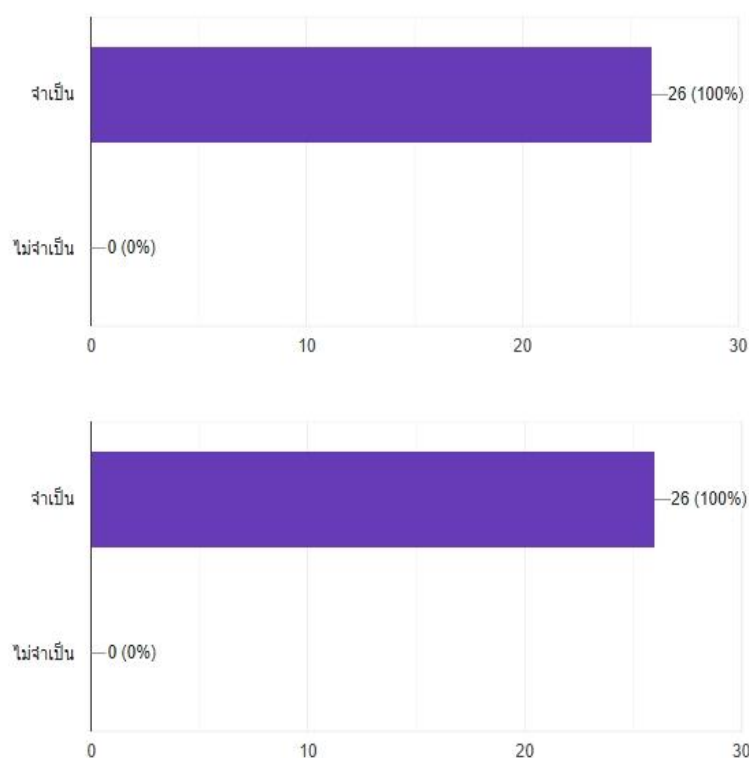
จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปฏิบัติงานในสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทย (ภาคผนวก ก) ได้รับข้อมูลว่า ปัจจุบันสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร หรือสถานกงสุลใหญ่ ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลไว้ที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ร้อยละ 57.7) มีเพียงบางแห่งที่มีการแชร์ข้อมูลให้เจ้าหน้าที่คนอื่นเข้าถึงได้ (ร้อยละ 42.3)

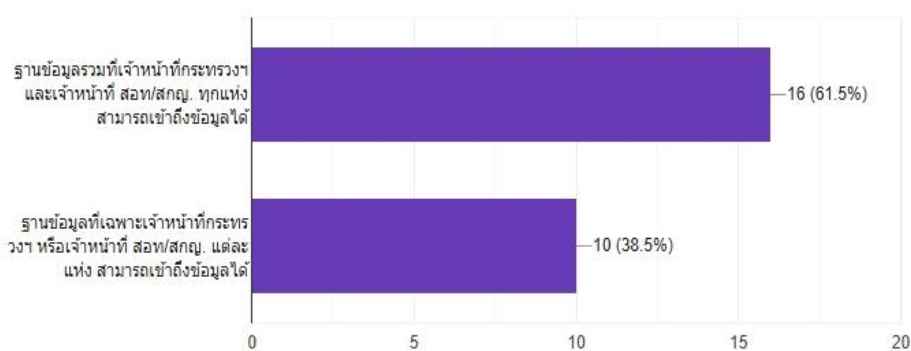
ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.7) มีข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ (ซื้อหรือก่อสร้าง) รายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้งและภาพถ่าย แต่จะไม่มีข้อมูลการซ่อมแซมจากอดีตถึงปัจจุบัน ข้อมูลด้านงบประมาณการปรับปรุงซ่อมแซม และภาพถ่าย (ร้อยละ 65.4) ทำให้บางสำนักงานต้องขอข้อมูลจากกระทรวงฯ สำหรับการวางแผนด้านงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซม (ร้อยละ 26.9)

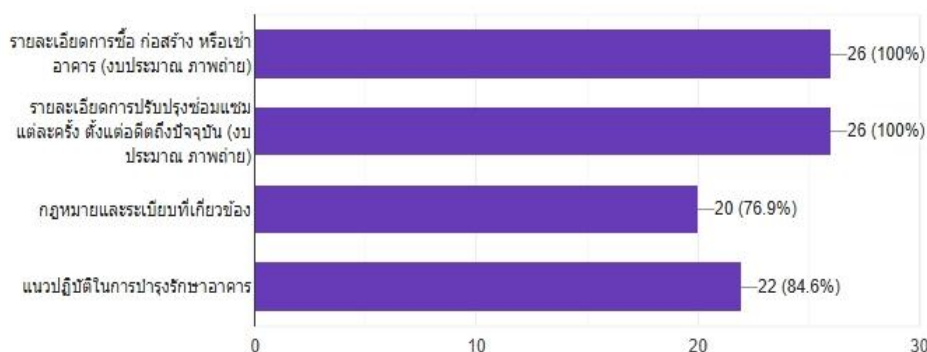
ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า ฐานข้อมูลรวมของอาคารสำนักงานและทำเนียบเอกอัครราชทูตและบ้านพักกงสุลใหญ่ มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานและการวางแผนปรับปรุงซ่อมแซมและการวางแผนด้านงบประมาณ (ร้อยละ 100)

สำหรับการเข้าถึงฐานข้อมูลรวมยังมีความเห็นแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงข้อมูลของทุกสำนักงานได้ (ร้อยละ 61.5) แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติควรเข้าถึงได้เฉพาะข้อมูลของสำนักงานของตนเอง (ร้อยละ 38.5)

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนเห็นว่า ในฐานข้อมูลควรประกอบไปด้วย รายละเอียดการซื้อ ก่อสร้าง หรือเช่าอาคาร (งบประมาณ ภาพถ่าย) รายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้ง ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน (งบประมาณ ภาพถ่าย) (ร้อยละ 100) และส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีข้อมูลของกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 76.9) และแนวปฏิบัติในการบำรุงรักษาอาคาร (ร้อยละ 84.6)

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เคยปฏิบัติงานที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ซึ่งเป็นหนึ่งในอาคารที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยที่มีอายุเก่าแก่อาคารหนึ่งและเพิ่งมีการปรับปรุงซ่อมแซมครั้งใหญ่เมื่อช่วงปี พ.ศ. 2562-2564 ได้ให้ความเห็นว่า การจัดทำฐานข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศเป็นเรื่องที่ควรดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันข้อมูลเกี่ยวกับอาคารต่าง ๆ มีไม่ครบถ้วน หากจัดเก็บให้อยู่ในที่เดียวและในรูปแบบเดียวกันทั้งหมดก็จะเป็นการดี และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนจัดทำงบประมาณเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมอาคาร โดยอาจจะจัดแบ่งข้อมูลตามภูมิภาคและมีข้อมูลการปรับปรุงซ่อมแซมเฉพาะที่มีวงเงินสูงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม มีความเห็นว่า ผู้ที่จะเข้าถึงข้อมูลทั้งหมดได้ควรเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินและผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศเท่านั้น โดยเจ้าหน้าที่แต่ละสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร หรือสถานกงสุลใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้เฉพาะข้อมูลของหน่วยงานตนเอง เพื่อป้องกันการของบประมาณซ้ำซ้อน¹¹ แต่จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เคยปฏิบัติงานที่คณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นอาคารล่าสุดที่กระทรวงการต่างประเทศก่อสร้าง เมื่อปี พ.ศ. 2563 มีความเห็นสอดคล้องกันในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนและอยู่ในที่เดียว โดยเก็บในลักษณะไฟล์ดิจิทัล และเห็นด้วยว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนจัดทำงบประมาณเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมอาคาร แต่มีความเห็นว่า นอกจากเจ้าหน้าที่ของสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินและผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศแล้ว ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร หรือสถานกงสุลใหญ่ก็ควรจะสามารถเข้าถึงข้อมูลทั้งหมดได้เช่นกัน¹² การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินเก็บรวบรวมข้อมูลของอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศแยกตามรายภูมิภาค โดยได้ข้อมูลมาจากสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ที่เกี่ยวข้อง และเก็บไว้ในไฟล์ส่วนกลางที่เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ แต่ข้อมูลก็ยังไม่ครบถ้วน

¹¹ สัมภาษณ์ นายศรัณยู อัมพาทระการ, ผู้อำนวยการกองรับรอง กรมพิธีการทูต, 5 สิงหาคม 2568

¹² สัมภาษณ์ นายปรินทร์ อภิภูณานันท์, นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมอาเซียน, 15 สิงหาคม 2568

โดยเฉพาะข้อมูลในอดีตซึ่งอาจเกิดจากการส่งผ่านข้อมูลของเจ้าหน้าที่แต่ละคนยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร การจัดทำฐานข้อมูลฯ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้การวางแผนและจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารเหล่านี้ โดยรูปแบบควรจะเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ทำงานง่าย เช่น การทำแผนที่โลกและใส่ข้อมูลตามเมืองต่าง ๆ ที่อาคารเหล่านี้ตั้งอยู่ เมื่อต้องการดูข้อมูลก็สามารถเลือกเมืองได้จากแผนที่ และเห็นว่าเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศที่ปฏิบัติงานอยู่ทั้งในและนอกประเทศทุกคนควรจะสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ทั้งนี้ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติในการบำรุงรักษาอาคารสามารถสืบค้นได้จากระบบอินเทอร์เน็ตภายในของกระทรวงการต่างประเทศ (Intranet)¹³ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็นว่าหากสามารถจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นระบบก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยสถานเอกอัครราชทูตคณะทูตถาวร และสถานกงสุลใหญ่ส่งข้อมูลให้กระทรวงการต่างประเทศรวบรวมและหารือกับกรมธนารักษ์ เพราะกระทรวงการต่างประเทศจะต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความรับผิดชอบเสนอต่อกรมธนารักษ์ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลว่า ควรจัดทำฐานข้อมูลเป็นสองรูปแบบ โดยแบบแรกมีข้อมูลพื้นฐานทั่วไป เช่น การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ ที่ตั้ง พื้นที่ใช้สอย ภาพถ่ายที่เป็นปัจจุบัน เป็นต้น โดยอาจจะเชื่อม (link) กับเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ (www.mfa.go.th) เช่นเดียวกับข้อมูลประเทศต่าง ๆ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ และแบบที่สองคือมีข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของแผนผังของอาคาร การปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้ง รวมถึงงบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มาของงบประมาณ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อนและควรจะได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ของสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่นั้น ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ การจัดทำฐานข้อมูลจะเป็นประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ มีทัศนคติว่าเป็นผู้ดูแล ไม่คิดว่าเป็นภาระ และปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ¹⁴

¹³ สัมภาษณ์ นายภาณุภัทร ชวนะนิกุล, นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน, 18 สิงหาคม 2568

¹⁴ สัมภาษณ์ นางต้องฤดี มากบุญ, รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ, 18 สิงหาคม 2568

2.3 สรุปผลการศึกษา

จากการสำรวจความคิดเห็นทั้งจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการจัดการเอกสารและข้อมูลในปัจจุบันของสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทย ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลไว้ที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นการเก็บในรูปแบบแฟ้มเอกสารหรือแบบไฟล์เอกสารโดยไม่ได้มีการแชร์ให้กับเจ้าหน้าที่คนอื่น หลายสำนักงานมีข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์หรือข้อมูลการปรับปรุงซ่อมแซมไม่ครบถ้วน

2) ปัญหาและอุปสรรคในการสืบค้นและเข้าถึงเอกสารและข้อมูลของกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก มาจากการเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ ไม่มีการส่งต่อข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ ทำให้ข้อมูลที่มีไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนการปรับปรุงซ่อมแซมและการวางแผนด้านงบประมาณ

3) ทุกหน่วยงานเห็นพ้องกันว่า ฐานข้อมูลรวมมีความจำเป็นต่อการวางแผนปรับปรุงซ่อมแซมและการวางแผนด้านงบประมาณ นอกจากนี้ ทุกหน่วยงานเห็นว่า ในระบบฐานข้อมูลรวมควรประกอบไปด้วย รายละเอียดการซื้อ ก่อสร้าง หรือเช่าอาคาร รายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้ง ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีข้อมูลของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติในการบำรุงรักษาอาคารด้วย

การจัดทำฐานข้อมูลยังมีส่วนช่วยในการลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมเนื่องจากการวางแผนล่วงหน้า ทำให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ และยังมีส่วนทำให้การบริหารทรัพย์สินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากในการวางแผนด้านงบประมาณจำเป็นต้องมีข้อมูลครบถ้วน รอบด้าน และมีเหตุผลรองรับ อาทิ ในบางประเทศโดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคยุโรปมีความจำเป็นในการของบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมจำนวนมาก เนื่องจากต้องใช้ช่างเฉพาะทางในการดำเนินการซ่อมแซม เช่น ที่ประเทศอิตาลี ในการซ่อมแซมอาคารที่มีอายุเก่าแก่จะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญที่มีใบอนุญาตด้านการซ่อมแซมอาคารเก่าเท่านั้น หรือที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส การซ่อมแซมอาคารเก่าแก่จะต้องขอใบอนุญาตซ่อมแซมจากทางการฝรั่งเศสโดยผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สภาสถาปนิกฝรั่งเศส หน่วยงานด้านสุขอนามัย สำนักงานผังเมือง หน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม หน่วยงานด้านระบบประปาและท่อระบายน้ำของกรุงปารีส สำนักงานดับเพลิงกรุงปารีส เป็นต้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า หากยังไม่มีระบบการเก็บข้อมูลโดยเร่งด่วน ข้อมูลก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และจะเป็นผลให้สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่หลายแห่งประสบปัญหาในการวางแผนปรับปรุงซ่อมแซมและวางแผนด้านงบประมาณในการดำเนินการ

ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้ว การที่ทรัพย์สินนอกราชอาณาจักรเหล่านี้ไม่ได้รับการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์สวยงามยังส่งผลต่อการบกพร่องในหน้าที่ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้เอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่เช่นเดียวกับเอกอัครราชทูตหรือกงสุลใหญ่ มีหน้าที่ปกครองดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุซึ่งตั้งอยู่ในประเทศหรือเขตที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความรับผิดชอบเสนอต่อกรมธนารักษ์¹⁵ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ต้องส่งให้กรมธนารักษ์ อาทิ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ ที่ตั้ง การใช้ประโยชน์ มูลค่าทรัพย์สิน เป็นต้น (ภาคผนวก ข) เพื่อที่กรมธนารักษ์จะใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการประเมินมูลค่าทรัพย์สินของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ และหากอาคารและสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ไม่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาอย่างเหมาะสมจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยและในบางกรณีอาจเป็นอันตรายต่อบุคลากรและทรัพย์สินของราชการอีกด้วย

การจัดเก็บข้อมูลสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศควรทำอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และปลอดภัย เพื่อใช้ทั้งในการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐบาลและการอนุรักษ์คุณค่าทางสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ โดยแนวทางที่เหมาะสม ได้แก่

1) การจัดทำฐานข้อมูลกลาง โดยอาจใช้ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลและบันทึกข้อมูลสำคัญ คือ สถานที่ตั้ง การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ รายละเอียดอาคาร ฯลฯ

2) การกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูล เช่น ข้อมูลเพื่อการบริหารหรือวางแผนงบประมาณควรเป็นข้อมูลที่มีชั้นความลับและใช้เฉพาะภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น เช่น แผนผังอาคารหรือรายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซม แต่ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของอาคารในเชิงสถาปัตยกรรมหรือภาพถ่ายภายนอกอาคาร ควรเป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชนทั่วไป

3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ใช้ระบบจัดเก็บเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document) หรือการใช้ระบบที่มีความปลอดภัยสูงเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล

4) การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น เช่น การแบ่งปันข้อมูลกับกรมธนารักษ์ หรือการร่วมมือกับสมาคม สถาบัน หรือองค์กรด้านสถาปัตยกรรมเพื่อเก็บข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม

5) การปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และสามารถใช้อ้างอิงในการวางแผนปรับปรุงซ่อมแซมระยะยาวและวางแผนด้านงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า รูปแบบของฐานข้อมูลสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศควรเป็นระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้ในที่เดียวกัน มีข้อมูลครบถ้วน เป็นระบบที่ง่ายต่อการบริหารจัดการเพื่อช่วยผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้

¹⁵ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562

สะดวก และเป็นระบบที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เพื่อช่วยให้ข้าราชการและผู้บริหารสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่แล้วให้เป็นระบบระเบียบมากขึ้น ปรับเพิ่มข้อมูลให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน และมีระบบการเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายไม่ซับซ้อน นอกจากนี้ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการ เนื่องจากจะสามารถจัดอุปสรรคและสามารถตอบสนองความต้องการในการใช้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี คือ เป็นระบบ เป็นปัจจุบัน และเข้าถึงง่าย โดยจัดทำฐานข้อมูลเป็นสองแบบ ได้แก่

1) อยู่ในรูปแบบเว็บไซต์ที่เชื่อม (link) กับเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ (www.mfa.go.th) ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยภายในเว็บไซต์จะแยกข้อมูลของอสังหาริมทรัพย์เหล่านี้เป็นรายภูมิภาค แล้วแยกย่อยเป็นประเทศและเมือง โดยในแต่ละเมืองจะเป็นข้อมูลของสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวร และสถานกงสุลใหญ่ในเมืองนั้น ๆ และแยกย่อยเป็นอาคารที่ทำการ ทำเนียบเอกอัครราชทูต บ้านพักกงสุลใหญ่ บ้านพักอัครราชทูต และบ้านพักข้าราชการ โดยในแต่ละอาคารจะประกอบไปด้วย ข้อมูลพื้นฐาน อาทิ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ (การซื้อ การก่อสร้าง หรือการเช่าระยะยาว) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ใช้สอย ภาพถ่ายภายในและภายนอกอาคารบางส่วน เป็นต้น

(ภาพจำลองเว็บไซต์ - ข้อมูลคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ซึ่งประกอบด้วย อาคารทำเนียบเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา)

		หน่วยงาน คณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา
ที่ตั้ง Jl. Sinabung Raya No. 1, Kebayoran Baru, Jakarta Selatan DKI Jakarta		อสังหาริมทรัพย์ในครอบครอง อาคารที่ทำการ อาคารท่าเทียบ ออ.ก.
กรรมสิทธิ์/เช่า เช่า 2 ปี (1 ปี.ค. 67 - 28 ก.พ. 69)		การขึ้นทะเบียน -
การได้มา -		มูลค่าที่ได้มา - บาท
ขนาดเนื้อที่ปลูกสร้าง -		มูลค่าปัจจุบัน - บาท
ขนาดที่ดิน -		ประวัติการปรับปรุงซ่อมแซม -
อายุอาคาร 5 ปี		มูลค่าการปรับปรุงซ่อมแซม - บาท
ลักษณะอาคาร บ้านเดี่ยว 2 ชั้น		

2) อยู่ในรูปแบบเว็บไซต์ที่เชื่อม (link) กับระบบอินเทอร์เน็ตภายในของกระทรวงการต่างประเทศ (Intranet) ซึ่งจะเข้าถึงได้เฉพาะข้าราชการและผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศที่มีรหัสผ่านเฉพาะบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ภายในเว็บไซต์จะแยกข้อมูลของ

อสังหาริมทรัพย์เหล่านี้เป็นรายภูมิภาคและแยกย่อยเช่นเดียวกับแบบ ข้อ 1) แต่มีข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับแผนผังอาคาร การปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้งพร้อมวงเงินงบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ กฎระเบียบในการก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารของประเทศนั้น ๆ รวมถึงภาพถ่ายก่อนและหลังการปรับปรุงซ่อมแซมและภาพถ่ายภายในและภายนอกอาคารครบถ้วนทุกห้อง (ภาพจำลองเว็บไซต์ - ข้อมูลสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ซึ่งประกอบไปด้วย อาคารที่ทำการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน และ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน)

		หน่วยงาน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน
		อสังหาริมทรัพย์ในครอบครอง สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน อาคารเรือนรับรอง
		ระยะเวลาประกัน 1 ปี (29 ต.ค. 67 - 28 ต.ค. 69) 14,108.04 ปอนด์ต่อปี
		การขึ้นทะเบียน กต ที่ 0207/42043 ลว 20 พฤศจิกายน 2507 เลขจากกรมธนารักษ์ 7-ตป-19 และ 7-ตป-20
		มูลค่าที่ได้มา 298,540,000.- บาท
		มูลค่าปัจจุบัน 1,119,750,000.- บาท
		ประวัติการปรับปรุงซ่อมแซม ปีงบประมาณ 2559
ที่ตั้ง 29 Queen's Gate London SW75JB (7-ตป-29) 30 Queen's Gate London SW75JB (7-ตป-30)		อายุอาคาร - ปี
กรรมสิทธิ์/เช่า รัฐบาลไทยถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอาคาร		ลักษณะอาคาร อาคารที่ 1 อาคารสูง 6 ชั้น และชั้นใต้ดิน อาคารที่ 2 อาคารสูง 6 ชั้น และชั้นใต้ดิน
การได้มา พ.ศ. 2506 ซื้อจาก Queen's Gate Company		รายการ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการ และทำเนียบ ออก. จำนวนเงิน 7,157,806.45 บาท แหล่งงบประมาณ เงิน จปม. ปี 2559
ขนาดเนื้อที่ปลูกสร้าง 98.13 ตารางเมตร		รายการ ครุภัณฑ์ระบบควบคุมน้ำ/น้ำร้อน ระยะที่ 1 จำนวนเงิน 1,765,834.20 บาท แหล่งงบประมาณ เงิน คชจ. 10% ปี 2559
ขนาดที่ดิน 472.70 ตารางเมตร		มูลค่าการปรับปรุงซ่อมแซม 8,923,640.65 บาท

		หน่วยงาน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน
		อสังหาริมทรัพย์ในครอบครอง สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน อาคารเรือนรับรอง
		ระยะเวลาประกัน 1 ปี (29 ต.ค. 67 - 28 ต.ค. 69) 14,108.04 ปอนด์ต่อปี
		การขึ้นทะเบียน กต ที่ 0207/42043 ลว 20 พฤศจิกายน 2507 เลขจากกรมธนารักษ์ 7-ตป-19 และ 7-ตป-20
		มูลค่าที่ได้มา 5,940,000.- บาท
		มูลค่าปัจจุบัน - บาท
		ประวัติการปรับปรุงซ่อมแซม ปีงบประมาณ 2559
ที่ตั้ง 29 Queen's Gate London SW75JB (7-ตป-29) 30 Queen's Gate London SW75JB (7-ตป-30)		อายุอาคาร - ปี
กรรมสิทธิ์/เช่า รัฐบาลไทยถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอาคาร		ลักษณะอาคาร อาคารที่ 1 อาคารสูง 6 ชั้น และชั้นใต้ดิน อาคารที่ 2 อาคารสูง 6 ชั้น และชั้นใต้ดิน
การได้มา พ.ศ. 2506 ซื้อจาก Queen's Gate Company		รายการ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการ และทำเนียบ ออก. จำนวนเงิน 7,157,806.45 บาท แหล่งงบประมาณ เงิน จปม. ปี 2559
ขนาดเนื้อที่ปลูกสร้าง 98.13 ตารางเมตร		รายการ ครุภัณฑ์ระบบควบคุมน้ำ/น้ำร้อน ระยะที่ 1 จำนวนเงิน 1,765,834.20 บาท แหล่งงบประมาณ เงิน คชจ. 10% ปี 2559
ขนาดที่ดิน 472.70 ตารางเมตร		มูลค่าการปรับปรุงซ่อมแซม 8,923,640.65 บาท

		หน่วยงาน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ▼
		อสังหาริมทรัพย์ในครอบครอง สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน อาคารเรือนรับรอง
ที่ตั้ง 9 Tregunter Road London SW10 9LS (ทำเนียบเอกอัครราชทูต)		ระยะเวลาประกัน 1 ปี (2 เม.ย. 68 - 1 เม.ย. 69) 16,768.80 ปอนด์ต่อปี
กรรมสิทธิ์/เช่า รัฐบาลไทยถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอาคาร		การขึ้นทะเบียน -
การได้มา พ.ศ. 2536 จาก บริษัท Prepmist Limited		มูลค่าที่ได้มา 292,600,000.- บาท
ขนาดเนื้อที่ปลูกสร้าง 164.50 ตารางเมตร		มูลค่าปัจจุบัน 1,119,750,000.- บาท
ขนาดที่ดิน 640 ตารางเมตร		ประวัติการปรับปรุงซ่อมแซม ปีงบประมาณ 2558 ▼
อายุอาคาร - ปี		ลักษณะอาคาร อาคารที่ 1 อาคารสูง 6 ชั้น และชั้นใต้ดิน อาคารที่ 2 อาคารสูง 6 ชั้น และชั้นใต้ดิน
		รายการ ปรับปรุงบ้านพักรับรอง จำนวนเงิน 1,969,370.62 บาท แหล่งงบประมาณ จปม. รายจ่ายประจำปี 2558
		รายการ ปรับปรุงซ่อมแซมและจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องทำน้ำร้อนทำเย็น จำนวนเงิน 4,608,490.67 บาท แหล่งงบประมาณ จปม. รายจ่ายประจำปี 2558
		มูลค่าการปรับปรุงซ่อมแซม 6,577,861.29 บาท

บทที่ 3

ข้อเสนอ

3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

กระทรวงการต่างประเทศควรมีระบบฐานข้อมูลของอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ เพราะนอกจากจะเป็นการรวบรวมข้อมูลไว้ในที่เดียวกันและเป็นระบบที่ง่ายต่อการบริหารจัดการและง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลแล้ว ยังจะช่วยให้ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารอาจพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 มอบหมายให้สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินประสานกรมธนารักษ์ในการบูรณาการข้อมูล คือ เชื่อมโยงและนำส่งข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์กับทั้งสองหน่วยงาน

3.1.2 มอบหมายให้สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินเสนอแนะรูปแบบการจัดทำฐานข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต คณะทูตถาวร และสถานกงสุลใหญ่ที่สามารถดำเนินการได้จริง

3.1.3 จัดสรรงบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากร เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลของอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศ โดยให้สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินเป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการในภาพรวม โดยเฉพาะในเชิงเทคนิคและโครงสร้าง เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพ

3.1.4 ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการวางแผนการของงบประมาณล่วงหน้าสำหรับการปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารและทรัพย์สินต่าง ๆ ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อลดการใช้เงินนอกงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ เนื่องจากการจัดเก็บรายได้จากการดำเนินงานการกงสุลมีจำนวนลดลง จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งต้องมีการวางแผนตั้งค่าของงบประมาณล่วงหน้า

3.2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินในฐานะหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ประสานงานกับศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสารในการออกแบบและจัดทำเว็บไซต์ฐานข้อมูลฯ ที่มีรูปแบบตอบสนองต่อความต้องการใช้ข้อมูลทั้งของหน่วยงานภายในและภายนอกประเทศและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีให้เต็มศักยภาพ โดยอาจพิจารณาใช้ระบบบริหารจัดการงานซ่อมบำรุงด้วยคอมพิวเตอร์ (Computerized Maintenance Management System : CMMS) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดการงานซ่อมแซมและการบำรุงรักษาทรัพย์สินต่าง ๆ ภายในองค์กร โดยซอฟต์แวร์นี้จะช่วยเก็บข้อมูล วางแผน และติดตามการทำงาน เพื่อให้การบำรุงรักษามีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยหน้าที่หลักของ CMMS ได้แก่ (1) การจัดการตารางงานซ่อมแซมและบำรุงรักษา เช่น การบำรุงรักษาตามรอบเวลา (2) บันทึกประวัติการซ่อมแซมและบำรุงรักษา เพื่อสามารถย้อนดูได้ว่าส่วนใดของอาคารได้เคยซ่อมไปแล้วบ้าง (3) การจัดการวัสดุอุปกรณ์ในการปรับปรุงซ่อมแซม เพื่อควบคุมปริมาณวัสดุอุปกรณ์ (4) รายงานและวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ซึ่งการใช้ CMMS จะเป็นประโยชน์ในด้านการลดค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซมระยะยาว ช่วยเพิ่มอายุการใช้งานของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และช่วยวางแผนและบริหารการซ่อมแซมอย่างเป็นระบบ

3.2.2 ท้าหรือกับศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสารเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเข้าถึงเว็บไซต์ฐานข้อมูลฯ โดยกำหนดประเภทการเข้าถึงข้อมูลเป็นสองระดับแยกตามความสำคัญของข้อมูล โดยข้อมูลที่มีความสำคัญมาก เช่น ข้อมูลด้านงบประมาณ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย เช่น แผนผังอาคาร หรือ ภาพถ่ายภายในอาคาร ต้องมีการกำหนดการเข้าถึงโดยใช้รหัสผ่านเฉพาะบุคคล และมีการบันทึกการเข้าถึงข้อมูลทุกครั้ง เพื่อที่จะสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

3.2.3 มอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินรับผิดชอบในการดูแลเว็บไซต์ และประสานให้สถานเอกอัครราชทูต คณะทูตถาวร และสถานกงสุลใหญ่มอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล ปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และนำส่งข้อมูลให้สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สินอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจพิจารณามอบหมายให้เจ้าหน้าที่คลังเป็นผู้ปฏิบัติ และมีหัวหน้าสำนักงาน (Head of Chancery : HOC) เป็นผู้กำกับดูแล ทั้งนี้ ผู้บริหารควรสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีความรู้ความเข้าใจ ปรับทัศนคติและแนวความคิด และตระหนักว่าหน้าที่ดังกล่าวมีความสำคัญและหากปฏิบัติได้ตามที่มอบหมายแล้ว ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน

3.2.4 ตั้งค่าของงบประมาณสำหรับการดูแลและพัฒนาเว็บไซต์ในระยะยาวเพื่อปรับปรุงเว็บไซต์ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

3.2.5 จัดทำตัวชี้วัดเพื่อแสดงให้เห็นว่าการจัดทำฐานข้อมูลฯ มีส่วนช่วยในการประหยัดงบประมาณและทรัพยากร โดยสามารถอ้างอิงจาก CMMS เพราะมีระบบหน้าจอสรุปข้อมูล (dashboard) ที่สามารถติดตามผลการทำงานและรายงานผลในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านงบประมาณ โดยเปรียบเทียบงบประมาณที่ใช้จริงกับงบประมาณที่ตั้งไว้ หรือ ด้านระยะเวลา โดยเปรียบเทียบจากแผนงานที่กำหนดไว้กับการเกิดความล่าช้า เป็นต้น

บรรณานุกรม

เอกสารราชการ

กระทรวงการต่างประเทศ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ (พ.ศ. 2561-2580). 2561

พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 28 ก, 9 มีนาคม 2562.

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 92 ก, 11 พฤศจิกายน 2561.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). มีนาคม 2566.

หนังสือ

กระทรวงการต่างประเทศ. สถานเอกอัครราชทูตและทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ, 2561.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงการต่างประเทศ. คู่มือบริหารงานคลัง. [ออนไลน์]. 2568 แหล่งที่มา:

<https://mfa.go.th/mofa> [30 กรกฎาคม 2568].

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ. ข่าวและกิจกรรม. [ออนไลน์]. 2565 แหล่งที่มา:

<https://colombo.thaiembassy.org/> [8 สิงหาคม 2568].

การสัมภาษณ์

ต้องฤดี มากบุญ. รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2568.

ปริญธร อภิภูณานันท์. นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมอาเซียน. สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2568.

ภาณุภัทร ชวนะนิกุล. นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน. สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2568

ศรัณยู อัมพาทระการ. ผู้อำนวยการกองรับรอง กรมพิธีการทูต. สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2568

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

- 1) ปัจจุบันหน่วยงานของท่านมีการจัดเก็บข้อมูลอาคารสำนักงานและข้อมูลทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. ในรูปแบบใด
 - ก. เก็บใส่แฟ้มเอกสารหรือในคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ
 - ข. เก็บใส่แฟ้มกลางของสำนักงานหรือในระบบ share folder ที่เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าถึงได้
- 2) ข้อมูลอาคารสำนักงานและข้อมูลทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. ของหน่วยงานท่าน
 - ก. มีครบถ้วน เช่น รายละเอียดการซื้อหรือก่อสร้าง รายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้ง ภาพถ่าย เป็นต้น
 - ข. มีไม่ครบถ้วน
- 3) ข้อมูลการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสำนักงานและทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ของหน่วยงานท่าน
 - ก. มีครบถ้วน เช่น เอกสารของหน่วยงานประเทศเจ้าบ้าน วงเงินค่าใช้จ่าย ภาพถ่ายก่อน-หลัง
 - ข. มีไม่ครบถ้วน
- 4) การวางแผนจัดทำงบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสำนักงานและทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. แต่ละครั้ง
 - ก. สามารถจัดทำได้เลยเพราะมีข้อมูลครบถ้วน
 - ข. ต้องขอข้อมูลจากกระทรวงฯ หรือ สอท./สกญ. ที่เกี่ยวข้อง
- 5) ท่านต้องการระบบจัดการฐานข้อมูลของอาคารสำนักงานและข้อมูลทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. แบบใด
 - ก. ฐานข้อมูลรวมที่เจ้าหน้าที่กระทรวงฯ และเจ้าหน้าที่ สอท./สกญ. ทุกแห่งสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
 - ข. ฐานข้อมูลที่เฉพาะเจ้าหน้าที่กระทรวงฯ หรือเจ้าหน้าที่ สอท./สกญ. แต่ละแห่ง สามารถเข้าถึงข้อมูลได้
- 6) ท่านคิดว่าระบบฐานข้อมูลรวมของอาคารสำนักงานและข้อมูลทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. จำเป็นต่อการวางแผนการปรับปรุงซ่อมแซมและการวางแผนงบประมาณหรือไม่
 - ก. จำเป็น
 - ข. ไม่จำเป็น

- 7) ท่านคิดว่าระบบฐานข้อมูลรวมของอาคารสำนักงานและข้อมูลทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่
- ก. จำเป็น
 - ข. ไม่จำเป็น
- 8) ท่านคิดว่าในระบบฐานข้อมูลรวมของอาคารสำนักงานและข้อมูลทำเนียบ ออท./ บ้านพัก กสญ. ควรประกอบไปด้วยข้อมูลใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ก. รายละเอียดการซื้อ ก่อสร้าง หรือเช่าอาคาร (งบประมาณ ภาพถ่าย)
 - ข. รายละเอียดการปรับปรุงซ่อมแซมแต่ละครั้ง ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน (งบประมาณ ภาพถ่าย)
 - ค. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 - ง. แนวปฏิบัติในการบำรุงรักษาอาคาร

ภาคผนวก ข.

แบบสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุนอกราชอาณาจักร

(ใช้กรณีทรัพย์สินนอกราชอาณาจักร)

หน้าที่ ๑

แบบ ทร.น.๐๔

แบบสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนทรัพย์สินนอกราชอาณาจักร

รหัส.....

หมายเลข.....

รายละเอียด

☐ ที่ดิน☐ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง☐ ที่ดินพร้อมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง

• ที่ตั้ง ประเทศ.....เมือง.....

ที่อยู่.....

• มูลค่า ราคา ณ วันที่ได้มา (ตามสกุลเงินต่างประเทศ).....

(หน่วยของสกุลเงิน) ปี พ.ศ. ที่ได้มา.....

สกุลเงิน.....อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ได้มา.....บาท (ถ้ามี)

มูลค่าคิดเป็นเงินไทย.....บาท (ถ้ามี)

• มูลค่าปัจจุบัน (ตามสกุลเงินต่างประเทศ).....(ถ้ามี) ปี พ.ศ.....

สกุลเงิน.....อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่.....บาท (ถ้ามี)

มูลค่าคิดเป็นเงินไทย.....บาท (ถ้ามี)

• หมายเหตุ (ถ้ามี).....

รายละเอียดอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง (กรณีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือ กรณีที่ดินพร้อมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง)

ลำดับที่.....

เลขที่อาคาร.....

ประเภทอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ☐ อาคารคอนกรีต☐ อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้☐ อาคารไม้

ลักษณะรูปทรง.....

ขนาด กว้าง.....เมตร ยาว.....เมตร เนื้อที่ปลูกสร้าง.....ตารางเมตร

พื้นที่ใช้สอย.....ตารางเมตร จำนวนชั้น.....ปี พ.ศ. ที่ปลูกสร้าง/ปี พ.ศ. ที่ได้มา.....

ราคา ณ วันที่ได้มา (ตามสกุลเงินต่างประเทศ).....สกุลเงิน.....

อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ได้มา.....(ถ้ามี) มูลค่าคิดเป็นเงินไทย.....บาท (ถ้ามี)

การได้มา.....

รายละเอียดการได้มา.....

การใช้ประโยชน์.....

รายละเอียดการใช้ประโยชน์.....

หมายเหตุ.....

กรณีมีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างมากกว่า ๑ รายการ ให้เพิ่มเติมแยกรายละเอียดเป็นของแต่ละรายการด้วย

การได้มาซึ่งสิทธิครอบครองหรือการใช้ประโยชน์

☐ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ☐ อื่น ๆ (เช่น การแลกเปลี่ยน)

รายละเอียดการได้มา.....

.....

.....

หน้า ๒

หลักฐานหรือหนังสือแสดงสิทธิครอบครองหรือการใช้ประโยชน์

• ประเภท.....

เลขที่..... ลงวันที่.....

- เนื้อที่ (ตามหน่วยวัดของหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน).....
- เนื้อที่ (ตามหน่วยวัดของประเทศไทย).....ไร่.....งาน.....วา (ถ้ามี)

การใช้ประโยชน์

• หน่วยงานต้นสังกัด ระดับ กระทรวง ทบวง กรม

• หน่วยงานนำส่ง ☐ เอกอัครราชทูต กรุงสุโขทัย.....

☒ หัวหน้าหน่วยงาน.....

• การใช้ประโยชน์.....

• รายละเอียดการใช้ประโยชน์.....

• นำส่งขึ้นทะเบียนตามหนังสือที่..... ลงวันที่.....

ลงชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสำรวจ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ประโยชน์

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือผู้ได้รับมอบหมาย

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค.
ประมวลภาพถ่าย

ภาพที่ 1 ทำเนียบเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก

ภาพที่ 2 ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง

ภาพที่ 3 คณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา

ภาพที่ 4 สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์

ภาพที่ 5 สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม

ภาพที่ 6 สถานีเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา

ภาพที่ 7 สถานีเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวอรณัส วัฒนานนท์
ประวัติการศึกษา	– รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ – ปริญญาโท สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย Nottingham สหราชอาณาจักร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2541 เจ้าหน้าที่การทูต 4 สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. 2542 เจ้าหน้าที่การทูต 4 กรมองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. 2543-2547 กงสุล สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต พ.ศ. 2547-2549 เจ้าหน้าที่การทูต 5 กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ พ.ศ. 2550-2553 เลขาธิการเอก สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโรม พ.ศ. 2554-2555 นักการทูตชำนาญการ กรมอาเซียน พ.ศ. 2556 หัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2557 นักการทูตชำนาญการ กรมอาเซียน พ.ศ. 2558-2559 นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) สำนักบริหารการคลัง พ.ศ. 2560-2562 ที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงธากา พ.ศ. 2562-2563 นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) สำนักบริหารการคลัง พ.ศ. 2564 หัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว สายใต้ใหม่-ตลิ่งชัน พ.ศ. 2565-2567 อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักการทูตชำนาญการพิเศษ สำนักจัดหาและบริหารทรัพย์สิน